

Нова Україна
інститут стратегічних досліджень

Проект

Мінськ – 3

Пропозиції до прискореного врегулювання конфлікту на Донбасі

I. «Нормандський формат 4+1»

*Україно-російська група найвищого рівня
«Нормандська група» міністрів закордонних справ*

II. «Маріупольський формат» внутрішньоукраїнського діалогу

III. «Дорожня карта» з виконання Мінських угод (рамкові пропозиції)

*Додатково. Підходи до визначення правового статусу
територій*

I. «Нормандський формат 4+1» (I)

- Підключення Генерального Секретаря ОБСЄ до роботи глав держав та урядів у «Нормандському форматі»
- Проведення зустрічей у «Нормандському форматі» на регулярній основі в Мінську

I. «Нормандський формат 4+1» (II)

Завдання 1: прискорене узгодження рішень щодо врегулювання конфлікту на Донбасі та посилення гарантій їх реалізації

Завдання 2: розробка проекту Концепції нової системи забезпечення безпеки і співробітництва в Європі «Європейський Консенсус 2017».

Україно-російська група найвищого рівня

У рамках «Нормандського формату» пропонується створити Україно-Російську групу на рівні Президентів.

Основне завдання групи – розробка та підписання Заяви / Меморандуму про взаємодію. У тому числі:

- забезпечення режиму державного кордону,
- недопущення воєнних інцидентів,
- гуманне рішення проблеми політичних в'язнів.

«Нормандська група» міністрів закордонних справ

Основні завдання групи:

- Змістовне забезпечення роботи «Нормандського формату» глав держав і урядів.
- Розробка Дорожньої мапи врегулювання конфлікту на Донбасі – «Дорожньої карти» з виконання Мінських угод.
- Моніторинг виконання зобов'язань сторін.

II. «Маріупольський формат» внутрішньоукраїнського діалогу (I)

Ініціатор і основний суб'єкт внутрішньоукраїнського діалогу – Верховна Рада України.

1. Формування міжфракційної депутатської групи для створення постійно-діючого діалогового майданчику у місті Маріуполі («Маріупольський формат»).
2. Включення до переговорного процесу уповноважених представників ОРДЛО.
3. Залучення до роботи групи представників місцевих державних адміністрацій, місцевого самоврядування, бізнесу, громадських та релігійних організацій.

II. «Маріупольський формат» внутрішньоукраїнського діалогу (II)

Основні завдання:

- Розробка компромісної позиції щодо нормативно-правового та політичного врегулювання конфлікту на Донбасі.
- Взаємодія у реалізації проекту «Демілітаризована нейтральна територія».
- Розвиток соціально-економічних зв'язків з неконтрольованими територіями.
- Відновлення повноцінної соціальної та господарської діяльності в регіоні.
- Створення умов для вільного пересування громадян.
- Забезпечення безперебійної роботи інфраструктури та інженерних комунікацій, проведення екологічного моніторингу та моніторингу стану техногенно-небезпечних об'єктів, розмінування територій, організація відновлюваних робіт.

III. «Дорожня карта» з виконання Мінських угод (рамкові пропозиції) (I)

I квартал плану «Мінськ-3» (3х місячний термін): трансформація лінії розмежування у «демілітаризовану нейтральну територію» за рахунок відведення усіх видів військ та озброєнь, забезпечення багатостороннього режиму безпеки та охорони правопорядку за участі ОБСЄ.

II квартал плану «Мінськ-3» (3х місячний термін): деінтернаціоналізація конфлікту; забезпечення міжнародного контролю над важкими озброєннями; підготовка до розгортання поліцейської місії ОБСЄ.

III квартал плану «Мінськ-3» (місячний термін): відновлення контролю над державним кордоном, у взаємодії з ОБСЄ/ООН; підготовка референдуму на території ОРДЛО щодо автономних регіонів у складі України.

III квартал плану «Мінськ-3» (місячний термін): внесення змін до Конституції України щодо інституту територіальної автономії в унітарній Україні; ухвалення законодавства щодо амністії та розслідування військових злочинів на основі «перехідного правосуддя»; внесення змін до виборчого законодавства.

III. «Дорожня карта» з виконання Мінських угод (рамкові пропозиції) (II)

III квартал плану «Мінськ-3» (місячний термін): проведення виборів в нові органи регіонального самоврядування в ОРДЛО.

IV квартал плану «Мінськ-3» (3х місячний термін): орієнтовний час проведення Конференції ОБСЄ для обговорення Концепції нової системи забезпечення безпеки і співробітництва в Європі «Європейський Консенсус 2017».

IV квартал плану «Мінськ-3» (3х місячний термін): перехідний період для узгодження в «Маріупольському форматі» проекту зміни адміністративно-територіального устрою Донбасу у складі унітарної України (у т.ч. шляхом добровільного об'єднання громад).

Завершення конституційного процесу щодо інституту територіальної автономії в унітарній Україні.

III. «Дорожня карта» з виконання Мінських угод (рамкові пропозиції) (III)

Подолання наслідків війни, забезпечення мирного розвитку та реформування України

З українського боку - створення бюджетного фонду в обсязі коштів, що надходять від підприємств, які знаходяться на території автономних регіонів у складі унітарної України, організація повноцінної діяльності Агентства по відновленню Донбасу, фінансування державних компаній, що задіяні в програмах відновлення.

З боку міжнародних партнерів - реалізація проектів з грантової підтримки відродження Донбасу і подолання наслідків війни в Україні, а також механізми реалізації т.зв. «Плану Маршалла для України»:

- **Створення Міжнародного Фонду відродження Донбасу та України** (безповоротна фінансова допомога, країни-підписанти Будапештського меморандуму).
- **Створення міжнародного інвестиційного фонду**, який міг би консолідувати компанії країн-гарантів, а також інших країн і міждержавних союзів (ЄС), залучені за підтримки національних урядів до інвестування в українську економіку в рамках нових програм реформ і модернізації економіки України.

Компанії-учасники Міжнародного інвестиційного фонду повинні отримати максимальні преференції уряду (включно з можливістю державних гарантій).

Додатково. Підходи до визначення правового статусу територій (I)

Пропонується:

1. Зберегти три основні ланки адміністративно-територіального устрою України.
2. Відмовитися від закріплення в Конституції України переліку основних адміністративно-територіальних одиниць.
3. Визначити в якості складових адміністративно-територіального устрою України регіони (в тому числі регіони з автономним статусом), райони та громади.
4. Розширити можливості для проведення адміністративно-територіальних реформ у подальшому.

Додатково. Підходи до визначення правового статусу територій (II)

**Розділ IX чинної Конституції України пропонується викласти у такій редакції:
АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ**

Адміністративно-територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, децентралізації у здійсненні влади, економічної самостійності і стійкого розвитку адміністративно-територіальних одиниць, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій.

Систему адміністративно-територіального устрою України складають:

- 1) регіони, в тому числі регіони, які відповідно до цієї Конституції мають автономний статус;
- 2) райони;
- 3) громади.

Громадою є утворена у порядку, передбаченому законом, адміністративно-територіальна одиниця, яка включає один чи декілька населених пунктів (село, селище, місто), а також прилеглі до них території.

Порядок утворення, ліквідації, встановлення і зміни меж, найменування і перейменування адміністративно-територіальних одиниць і населених пунктів визначаються Конституцією України і законом.

До запропонованих конституційних положень пропонується додати, що питання автономії кожного регіону визначається окремими законами України.